

Odczynniki chemiczne i sprzęt laboratoryjny:

- Odczynniki: - jak do tej pory
- Szkło laboratoryjne: - jak do tej pory
- Sprzęt laboratoryjny - jak do tej pory

Wykonanie ćwiczenia:

1. W erlenmajerkach przygotować mieszaniny wody i toluenu wg tabeli

Woda [ml]	Toluen [ml]	Alkohol etylowy [ml]
0,5	11,5	
1,0	11,0	
2,0	10,0	
4,0	8,0	
6,0	6,0	
8,0	4,0	
10,0	2,0	
11,5	0,5	

2. W celu ustabilizowania temperatury umieścić erlenmajerki w termostacie (20°C).
3. Miareczkować kolejno 96% roztworem alkoholu etylowego, stale mieszając, aż do przejścia mieszaniny dwufazowej w jednofazową. Moment ten można wyraźnie zaobserwować: mętny dwufazowy układ znika natychmiast po dodaniu kropli alkoholu.
4. Po skończeniu miareczkowania czekać jeszcze od 2-3 minut (nie wyjmując erlenmajerki z termostatu), ponieważ mieszanina w czasie miareczkowania nieco ogrzewa się (podczas rozpuszczania alkoholi w wodzie lub toluenie wydziela się ciepło). W czasie ustalania się temperatury roztwór często ponownie mętnieje i trzeba dodać 1-2 krople alkoholu w celu usunięcia zmętnienia. Pomiar powtórzyć w temperaturze 35 °C.
5. Objętość obu cieczy przeliczyć na gramy. Należy uwzględnić wodę zawartą w 96% alkoholu etylowym. Po obliczeniu składu procentowego otrzymane wyniki przedstawić graficznie (szablon z trójkątem dołączony do instrukcji wykonania ćwiczenia), jako izotermy przejścia układu dwufazowego w jednofazowy, tzn. izotermy ograniczające zakres częściowej rozpuszczalności w badanym układzie.

Opracowanie wyników:

1. Sporządzić i omówić trójkąt faz Gibbsa.

Dyskusja wyników:

1. Zastosować regułę faz Gibbsa do badanego przykładu.
2. Określić wpływ temperatury na wzajemną rozpuszczalność cieczy.